

ПРОТОКОЛ

№ 178

гр. Пазарджик, 27.03.2024 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на двадесет и седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Минка П. Трънджиева

Членове: Венцислав Ст. Маратилев
Димитър П. Бозаджиев

при участието на секретаря Петя Кр. Борисова

Сложи за разглеждане докладваното от Минка П. Трънджиева Въззивно гражданско дело № 20245200500134 по описа за 2024 година.

На именното повикване в 10:00 часа се явиха:

За жалбоподателя „М.П.“ ЕООД, редовно призовани, се явява адв.Т., упълномощена от по-рано.

Ответницата по въззивната жалба З. М., редовно призована, не се явява. За нея се явява адв. Г., редовно упълномощен.

Адв. Т.: - Да се даде ход на делото.

Адв. Г.: - Да се даде ход на делото.

Съдът намира, че няма процесуална пречка по даване хода на делото. За днешното съдебно заседание страните са редовно призовани, поради което и на основание чл.142,ал.1 от ГПК

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА СЕ ДЕЛОТО

С решение на Районен съд Пазарджик , постановено по гр.д.№ 3851 по описа за 2022 година е отхвърлен иска на "М.П." ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н "Л.", бул. "С." N **, срещу З. Д. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Пазарджик, ул. "Р." N 24, вх. А, ет. 1, ап. 2,

за признаване на установено, че ответницата дължи на ищеца сумата по заповед за изпълнение N 1577/23.09.2022 г., издадена по ч. гр. д. 2947/2022 г. на Пазарджишкия районен съд, както следва: 2322,59 лв., представляваща обезщетение за извършени разходи от "М.П." ЕООД за застрахователни премии и местни данъци, платени в периода 09.02.2017 г. - 19.04.2022 г., за автомобил "Форд Транзит" с ДКН ****, използван от ответницата след прекратяване на договора за лизинг, заедно със законната лихва, считано от 21.09.2022 г. до изплащане на вземането. Присъдени с разноси в тежест на "М.П." ЕООД в размер на 550 лв.

В срок така постановеното решение е обжалвано от „М.П.“ ЕООД.

Молят решението да бъде обезсилено като недопустимо, евентуално - отменено като неправилно.

Съдебно производство било образувано по реда на чл. 422 във връзка с чл. 415 от ГПК за установяване на вземанията по издадена Заповед № 1577 за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК от 23.09.2022 г. срещу длъжника З. Д. М., ЕГН *****, по ч. гр. д. № 2947/2022 г., за заплащане на сумата 2322,59 лв. /две хиляди триста двадесет и два лева и петдесет и девет стотинки/ - обезщетение по чл. 347, ал. 2 от ТЗ вр. чл. 236, ал. 2 и чл. 232, ал. 2 от ЗЗД, евентуално чл. 59 от ЗЗД - за извършени разходи от „М.П.“ ЕООД за заплащане на застрахователни премии и местни данъци за автомобила, използван от З. Д. М., след прекратяване на договора за лизинг, поради изтичане на уговорения срок, ведно със законна лихва за периода от **21.09.2022 г.** до изплащане на вземането.

За ищеца възникнало парично вземане на извъндоговорно основание за заплащане на сумата, с която длъжникът се е обогатил за сметка на лизингодателя поради ползването на процесния лек автомобил без правно основание, без годеен юридически факт.

Следователно вземането възникнало и се претендира на извъндоговорно основание, а не на договорно , както приел съдът.

В нарушение на процесуалния закон, в доклада по делото и решението, съдът е приел, че ищецът претендира сумата 2322,59 лв., представляваща разноси за данък МПС и застрахователни премии по застраховки „гражданска отговорност“ и „каска“, заплатени в периода от 09.02.2017 г. до 19.04.2022 г. за автомобил „Форд Транзит“, предмет на договор за лизинг от

2005 г. сключен между ответницата и универсалния праводател на ищеца - „П. Ауто“ ЕООД.

Считат ,че съдът се е произнесъл по непредявен иск ,като се позовават на съдебната практика - Решение № 154 от 08.11.2013 г. по т. д. №503/2012 г. на ВКС, ТК, I т. о. и на правната теория.

Допуснати от първоинстанционния съд нарушения на съдопроизводствените правила довели до неправилно разпределение и на доказателствената тежест.

Съдът не очертал действителния предмет на спора, кои са спорните и кои са безспорните факти правилно, не дал указания на страните относно възможността да се предприемат съответните процесуални действия по посочване на относими по делото доказателства и други въпроси, определени в ГПК.

Считат, че обжалваното решение е постановено по непредявен иск и като такова – недопустимо , поради което следва да бъде обезсилено и делото върнато на първоинстанционния съд за произнасяне по предявения.

Решението било неправилно и необосновано.

Първоинстанционният съд неправилно приел, че чл. 347, ал. 2 от ТЗ не препраща към чл. 236, ал. 2 и чл. 232, ал. 2 от ЗЗД.

Съгласно чл. 345, ал. 2 от ТЗ „За договора за лизинг се прилагат съответно правилата на договора за наем с изключение на чл. 229, ал. 3, чл. 231, ал. 1 и 2, чл. 233, ал. 1, чл. 235, чл. 236, ал. 1, чл. 237, чл. 238 и чл. 239 от Закона за задълженията и договорите.“

В посочените изключения не попадал чл. 236, ал. 2 и чл. 232, ал. 2 от ЗЗД, поради което съдът направил несъстоятелен извод.

Първоинстанционният съд неправилно приел, че след прекратяване на договора за лизинг, лизингодателят не е поискал връщане на автомобила, като предпоставка за претендиране на обезщетение.

Договорът за лизинг бил срочен договор, като срокът му се определял от срока на погасителния план. В случая, последната лизингова вноска по погасителния план била дължима през месец юни 2007 г.

След изтичането на лизинговия срок, лизинговото правоотношение не се продължава автоматично, т.е. нужни са изрични насрещни волеизявления

за продължаването. Такива действия не били предприети.

Съгласно трайната съдебна практика, и в съответствие с чл. 345, ал. 1 от Търговския закон, задължението за връщане на автомобила възниквало автоматично с изтичането на уговорения срок.

Придобиването на собствеността върху лизинговата вещ чрез договор за покупко - продажба била само възможност, но не и задължение за страните.

Предмет на иска и предмет на доказване по делото не било вземане по Договор за финансовообвързан лизинг от 29.06.2005 г. и Поръчка № 1/29.06.2005 г. с реф. № 91752, както неправилно приел съдът.

Тези обстоятелства били изложени за проследяване на отношенията между страните, но не и за доказване на факти и обстоятелства по предмета на делото.

Договорът за лизинг бил прекратен с изтичане на срока по погасителния план /юни 2007 г./. С прекратяване на договора било прекратено и лизинговото правоотношение, от което страните вече не могат да черпят права, възражения и задължения. Затова и е неправилно съдът приел, че „разграничението между договорно и извъндоговорно основание за пораждане на дадено задължение, не е свързано с това, дали задължението е уредено в някакъв договор, а е свързано с това дали конкретното задължение произтича от някакви предходни облигационни отношения между страните или няма връзка с такива предишни отношения. А в конкретният случай уредбата на претендираното задължение е свързана с предходни договорни отношения между страните по договора за лизинг и в този смисъл то е договорно основание. “

Съдът неправилно приел, че лизингодателя не изпълнил закрепено в закона задължение за отправяне на покана за прекратяване на договора- чл. 345, ал. 1 от ТЗ.

Ответникът не оспорвал, че е получил автомобила от лизингодателя и, че не го е върнал.

Неоснователни били мотивите на съда, че не е налице противоправност при задържане на процесния автомобил, понеже ответникът не е бил изрично поканен да върне автомобила от страна на ищеца. На основание чл. 345, ал. 1 от ТЗ, задължението за връщане на автомобила възниквало автоматично с изтичане на срока на лизинговото правоотношение.

Съдът отразил в мотивите си ,че ищецът отказал да представи лизинговия договор.

С протоколно определение от 20.10.2023 г. /стр. 4 и 5/ по делото, съдът отменил предходното си определение за представяне на договора за лизинг от ищеца. Освен това такова искане от ответника било недопустимо ,доколкото ищецът не го е представил с исковата молба и не се основава в претенцията си на това доказателство.

Първоинстанционният съд неправилно приел, че не е налице неоснователно обогатяване.

Съгласно трайната съдебна практика, и в съответствие с чл. 345, ал I от Търговския закон, задължението за връщане на автомобила възниквало автоматично с изтичането на уговорения срок, освен ако не е налице съгласие за придобИ.е на собствеността.

Доколкото не е налице изрично изявление за придобИ.е на собствеността на автомобила в срока по договора, за длъжника се е породило задължение да върне същия на лизингодателя. С подписването на Договор за финансовообвързан лизинг от 29.06.2005 г. и Поръчка № 1/29.06.2005 г. с реф. № 91752, за длъжника възникнали две възможности - да придобие собствеността върху автомобила, или да върне автомобила на лизингодателя. З. Д. М. не е изразила волята да придобие посочения автомобил след заплащане на дадените вноски. Въпреки това, длъжникът продължил неправомерно да използва автомобила, да амортизира актив на лизингодателя, без да заплаща възнаграждение за това, както и без да заплаща разходите за ползване на автомобила.

Следователно, за лизингодателя възниквало парично вземане на извъндоговорно основание - за заплащане на сумата, с която длъжникът се е обогатил за сметка на лизингодателя поради ползването на процесния лек автомобил без правно основание, без годеен юридически факт .

Следвало да намери приложение разпоредбата на чл. 347, ал. 2 от ТЗ. която препраща към нормативното правило, уредено в чл. 236, ал. 2 от ЗЗД. която предписва, че ако наемателят (лизингополучателят) продължи ползването въпреки противопоставянето на наемодателя (лизингодателя). той дължи обезщетение и трябва да изпълнява всички задължения, произтичащи от прекратения лизингов договор, и чл. 232 от ЗЗД. който предписва, че

наемателят (лизингополучателят) е длъжен да си служи с вещта за определеното в договора ползуване, а при липса на такова - съгласно предназначението, като е длъжен да плаща наемната цена и разходите, свързани с ползуването на вещта, евентуално разпоредбата на чл. 59 от ЗЗД.

Поради наличие на законово задължение за връщане на автомобила не било нужно изрично противопоставяне.

От момента на прекратяването на договора до момента, З. Д. М. продължила да държи и ползва автомобила без основание и без да заплаща разходите за него.

„М.П.“ ЕООД има право на основание чл. 347 от ТЗ вр. чл. 236, ал. 2 и чл. 232 от ЗЗД, евентуално на основание чл. 59 от ЗЗД. да претендира заплащане на обезщетение след прекратяване на договора, което по размер е равно на 2322,59 лв. /две хиляди триста двадесет и два лева и петдесет и девет стотинки /, с която сума „М.- П.“ ЕООД е заплатило разходи за автомобила - застрахователни премии по застраховка „Гражданска отговорност“/ „Каско“ и местен Данък Превозно средство за автомобила за периода 09.02.2017 г. - 19.04.2022 г., използван от длъжника, и с която сума се е обогатил последният след прекратяване на договора /без основание/ за сметка на „М.П.“ ЕООД.

Като не съобразил съдебната практика и не е определил по размер обезщетението по чл. 236. ал. 2 ГПК. първоинстанционният съд е постановил незаконосъобразен акт, който следва да бъде отменен.

Претендират разноски.

В срок е постъпил писмен отговор от З. М..

Ответникът счита, че жалбата е неоснователна и поддържа

Счита , че жалбата е неоснователна и поддържа доводите изложени пред първоинстанционния съд.

Претендира разноски.

Адв.Т.: - Нямам възражение по доклада. Поддържам жалбата. Нямам доказателствени искания.

Адв. Г.: - Нямам възражение по доклада. Оспорвам жалбата. Нямам доказателствени искания.

Съдът счете делото за изяснено, затова

О П Р Е Д Е Л И :

ДАВА ХОД НА УСТНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

Адв. Т.: Уважаеми окръжни съдии, моля да уважите предявената въззивна жалба. Считам, че същата е основателна и доказана. От релевираните основания се установява, че първоначално искът е предявен на извъндоговорно основание, с оглед на което насрещната страна дължи обезщетение на собственика за ползването на автомобила след прекратяване на лизинговия договор. Обезщетението, което претендираме е в размер на заплатените вноски за автомобила, които са най-общо застрахователни премии и местен данък, които по закон се плащат всяка година от собственика, независимо кое лице ползва автомобила. С оглед на което считам, че искът ни е доказан по основание и размер, моля да уважите въззивната жалба и да отмените първоинстанционното решение, като уважите в цялост предявените от нас искове. Моля да ни присъдите разноските, сторени в заповедното, исковото производство, респективно и в настоящето, с оглед на което представям списък на разноските, ведно с доказателства за пред въззивната инстанция.

Адв. Г.: Уважаеми окръжни съдии, считам, че решението на първоинстанционния съд е абсолютно правилно и законосъобразно. Съображения затова са изложени, както в първа инстанция, така и във възражението, което е представено пред Вас от мое име. Споделяме напълно анализа на доказателствата и мотивите на РС, затова приемам, че съгласно събраните доказателства решението е правилно и законосъобразно. Моля да отхвърлите жалбата като неоснователна, да оставите в сила решението на Районния съд и присъдите направените разноски от доверителя пред настоящата инстанция. Представям списък на разноските.

Съдът счете делото за разяснено, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ОБЯВЯВА устните състезания за приключили.

ОБЯВИ, че ще се произнесе със съдебен акт в законния срок – до 27.4.2024г.

Протоколът се изготви в съдебно заседание, което приключи в 10.05
часа.

Председател: _____

Секретар: _____